

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Štev. 138.

V Ljubljani, v petek, 19. junija 1903.

Letnik XXXI.

Državni zbor.

Dunaj, 18. junija.

§ 14.

Jutri zbornica nadaljuje in skoraj gotovo konča razpravo o lokalnih železnicah.

V torek bi torej prišla na vrsto razprava o začasnem proračunu do konca leta, ako češki poslanci ne prično s obstrukcijo. Včeraj je češki minister dr. Rezek nadaljeval pogajanja z vodstvom češkega kluba. Da jim ni prigovarjal obstrukcije, to je jasno. Znano pa ni, kaj češki klub jutri ali v torek pred sejo sklene. Čehi namreč upajo, da jim vlada morda le dovoli kako koncesijo, ako opuste obstrukcijo proti provizoriju. To pa more vlada storiti le v sporazumu z nemškimi vladnimi strankami. Dr. Bärenreither, bivši minister in eden najodličnejših članov ustavovernega veleposestva, je te dni v zasebnem razgovoru naglašal nujno potrebo sprave ali vsaj pomirja s Čehi in gotovo ni edini mej nemškimi poslanci, ki enako sodijo, toda poguma in volje nimajo, da bi to svoje prepričanje zagovarjali tudi v javnosti in nasproti vladi.

Ako torej vlada do torka Čehov kakorkoli ne pomiri, vložé najprvo tri nujne predloge, in sicer: 1. Kaftan bode nujno predlagal, naj se razprava o avstro-ogrski pogodbi za toliko časa pretrga, da nova ogrska vlada pismeno odobri pogodbo, ki jo je podpisal bivši ogrski min. predsednik pl. Szell.

2. Dr. Dvorak hoče nujno predlagati, da se pred provizorijem reši poročilo ustavnega odseka, naj se namreč razveljavi § 14., s katerim si more vlada podaljšati provizorij.

3. Za vse slučaje ima Maštalka pripravljen nujni predlog, da se poddržijo nekatere železnice.

Ako češki poslanci drugi teden obstrukcijo prično in nadaljujejo, bode vlada dne 26. t. m. državni zbor odgodila in si § 14. dovolila začasni proračun.

Iz pogodbenega odseka.

Kakor sem poročal, je v torek zvečer v seji pogodbenega odseka vlada zadela ob hud odpor. Z 22 proti 7 glasovi je bil sprejet predlog dr. Lecherja, naj vlada predloži dotični dogovor z ogrsko vlado, ali bodo znižani tarifi veljali tudi za one železnice, ki jih utegne naša vlada tekom nagodbe, to je do 1. julija 1913 poddržati. Železnični minister dr. vitez Wittek je izjavil, da sploh ni pismenega dogovora, marveč le ustno zagotovilo in pa zatrdilo v dopisih mej obema vladama. Min. predsednik dr. pl. Körber pa je odločno odgovoril, da teh dopisov ne predloži. Ta odgovor tudi ni soglašal s predlogom, ker nihče ni zahteval, naj vlada odseku predloži morda vsi registraturo, vse obravnave z ogrsko vlado, marveč le posnetek onih pismenih dogovorov, ki se tičejo železničnih tarifov onih železnic, ki jih morda vlada v bodočih 10 letih poddržati.

Vse je bilo radovedno, kaj danes vlada v odseku odgovori. Min. predsednik dr. pl. Körber je zopet ponavljal, da nobena vlada na svetu ne objavlja važnih dogovorov s tujo vlado; pač pa bode železnični minister predljal dotični dogovor. Torej čemu pa vsa nervoznost in razburjenost? Saj drugzga nihče ni zahteval.

Nato minister dr. vitez Wittek predljal dotični dogovor z ogrsko vlado, ki določa: Direktne tarife veljajo za nadaljnjih 10 let za ono blago in one relacije, za katere sedaj veljajo znižani tarifi. Torej za one železnice, katere morda avstrijska vlada v tem času poddržati, ne veljajo te določbe in more naša vlada tarife tudi zvišati. Vobče pa veljajo za vse državne železnice v Avstriji in Ogrski

direktni tarifi, kakor je določeno v trgovinski pogodbi z Nemčijo. Zadnji dostavek v dogovoru pa določa, da bode avstrijska vlada tudi za nove državne železnice določila take tarife, kakor odgovarjajo duhu avstro-ogrške nagodbe. A ta »duh« je le ogrski, oziroma madjarski, in že danes lahko trdimo, da bode ogrska vlada ta dogovor tako tolmačila, kakor ugaja ogrskim koristim.

Da ne pretiravam, dokazuje ta-le slučaj: Avstrijska vlada je v torek zvečer v odseku izjavila, da znižani tarifi za ogrsko blago ne bodo veljali na onih železnicah, ki jih Avstrija v bližnjih desetih letih podržavi. Ogrski trgovinski minister dr. Lang pa je že pred tedni zatrjeval v gospodarskem odseku ogrske zbornice, da bodo znižani tarifi veljali tudi za poddržane železnice; ko pa bi se avstrijska vlada ustavljala tej ogrski zahtevi, imajo Ogrji sredstev dovolj, da jo prisilijo. Torej kdo trdi resnico? Nam se dozdeva, da se vladi mej obravnavami sploh nista jasno dogovorili glede tega vprašanja, sicer bi ogrski minister dr. Lang sploh ne imel toliko poguma, da bi javno ravno nasprotno trdil, kar je naglašal avstrijski minister.

Sploh pa je že besedilo člena 9. tako nejasno, da ga vsak zvit jurist more po svoje tolmačiti. Skratka: Ta člen nagodbe je najslabši za Avstrijo, ker dovoljuje Ogru nižje tarife, nego za avstrijsko blago. Kar je sedaj Avstrija molče dovolila, le zaradi lepega miru, to bode za nadaljnjih deset let določal zakon. Naravnost neverjetno in nečuvno, če tudi avstrijska vlada stokrat nasprotno trdi. Nehote pridemo do zaključka: Ali je avstrijska vlada sploh bila zadovoljna, da sklene in podpiše nagodbo, ali so Ogrji gospodari tudi že Avstriji in nam narekujejo svoja povelja. To je danes v odseku naglašal poslanec dr. Žitnik, ki je s podatki podpiral svojo trditve. Kdor torej glasuje za ta člen nagodbe, ta ali ne pozna razmer in posledic, ali glasuje za člen edino le iz političnih razlogov.

Železnični minister je sicer naglašal, da imajo avstrijske železnice na leto okroglo le 150 000 frankov izgube, ker dovoljujejo za ogrsko blago znižane tarife mesto normalnih. Prvih 150 000 frankov ni tako nizka svota, da bi jo Ogru kar podarili, ker pri kvoti se pulijo za vsako desetinko odstotka. Drugič pa velja ta svota le za ogrsko žito, ki pa ni edini ogrski izvoz. In tretjič, kar je glavna stvar, imajo Ogrji v protislovju z zakonom za svoje blago tajne, izjemne, posebne in kdo ve kakšne še tarife, veld katerih delajo konkurenco avstrijski produkciji in industriji. V tem pogledu pa je škoda za Avstrijo pač 50krat večja, nego zguba pri dohodkih državnih železnic. Ta škoda se sploh v številkah ne more izraziti, to vedo le posamezni trgovci.

V tem trenutku ni še jasno, ali ima vlada že večino za člen 9. Gotovo je, da bodo nemški člani skoraj brez izjeme glasovali za vlado; odločevali bodo poljski člani.

Danes so doslej govorili proti členu 9.: dr. Ellenbogen, dr. Žitnik, Kaftan, dr. Lecher in dr. Kolischer.

Poskus Stefana Tisze izjalovljen.

Grofu Stefanu Tiszi se sstava novega kabineta doslej še ni posredila in se bržkone tudi ne bo. S »korbecami«, ki jih dobiva »novi mož« na vseh koncih in krajih, ne bo mogode sestaviti novega kabineta. Razun Fejervarya, ki se seve silno nerad loči od svojega portfelja, mu niti en mož še ni obljubil sodelovanja v njegovem kabinetu. In sinoči je, kot trdijo budimpeštanski krogi, potekel rok, ki ga je dobil od vladarja za sstavo novega kabineta. Tisza se danes napoti na Dunaj, da poroča o svoji smoli, in če se mu stvar nikakor ne posreči, pride na vrsto Wekerle, ki je umaknil svojo besedo, da prevzame finančni portfelj v Tiszovem kabinetu.

Zanimivo je, kar piše o poizkusu grofa Tisze glasilo ljudske stranke »Alkotmany«. Ta list pravi: »Odkrito povedano, Stefan

Tisza ni mož, ki bi mogel uživati zaupanje narodovo in računati na podporo državnega zbora. Vsa njegova individualnost, njegovo politiško in ekonomsko delovanje, njegova načela in podedovane tradicije so izzivanja, in reči smemo, da Tisza večini ljudem na Ogrskem nikakor ne dopada. Prevzeti ne more poročstva niti za izvedbo nagodbe, ne za rešitev vojaške predloge in ne za redno delo v parlamentu. Kaj bi pomenil kabinet Tisza Wekerle, si je lahko misliti. To bi ne bil le korumpiran strankarski monopol, bi ne bila le doba merkantilnega liberalizma, marveč bi bila to najbolj protikrščanska, protikatoliška prosto-zidarska, židovska in kalvinistiška vlada«. — Zato pa je silno čudno, da se dunajski »Vaterland« nekako ogreva za tako vlado. Po našem mnenju ogrski katoliki vendar bolje poznajo posamne može, ki bi prišli v tem slučaju v poštev, nego pa dunajski krogi.

Seveda je Tisza obdelaval tudi grofa Apponyja in ga skušal pri dobiti za svoje načrte. Toda ni šlo. Grof Apponyi pod nobenim pogojem ne obdrži zborniškega predsedstva v slučaju nastopa Tiszovega kabineta, ker noče drugače tolmačiti zborniškega poslovnika, nego ga je doslej. Z njim popolno edin je tudi podpredsednik Bela Tallian. Novi zborniški predsednik bi bil torej vsekakor bivši minister Desider Perczel. — Taka je bila slika včeraj popoldne. Morda so se tekom večera kaj zmanjšale težkoče, a verjetno to nikakor ni.

Sijajna zmaga ljudskih strank v Nemčiji.

Sedaj je znan celoten uspeh prvega dne splošnih volitev za nemški državni zbor. Na vrhuncu sta katoliški centrum in pa socialna demokracija. Izvoljenih je bilo prvi dan v vseh 397 volivnih okrajih definitivno 213 poslancev, v 184 okrajih je pa potrebna ožja volitev. Katoliški centrum je izšel takoj prvi dan s sijajnim uspehom iz volivnega boja: izvoljenih ima že 88 svojih članov, s 35 kandidati pa pride v ožjo volitev, izmed katerih je znatna večina dobila najvišje število glasov. Njegovo stališče je ostalo neomajano. Izgubil je v tem boju sicer tri mandate, enega na bavarsko kmečko zvezo, enega na socialno demokracijo, tretji bo pa vsled poljske taktike izgubljen pri ožji volitvi mej Poljaki in konservativci. Mandat v Katovicu pa še ni izgubljen, ker pride v ožjo volitev s poljskim kandidatom in je obilo nade, da zmaga centrov kandidat. Nasprotno si je pa na novo priboril zelo dragoceno postojanko v takozvanem Stummovem kraljestvu, kjer delavci to pot niso bili več odvisni od svojega gospodarja ter so volili prosto po svojem prepričanju. Vso gotovostjo se sme torej že sedaj trditi, da pride katoliški centrum v novo zbornico prav tako močan, ako ne močnejši, kot je bil doslej; treba mu je zmagati le v pelovici volivnih okrajev, v katerih pridejo njegovi kandidati v ožjo volitev. Pri tej volitvi se bodo merili najtežje s socialno demokracijo, odločevale pa bodo s svojimi glasovi zmago deloma konservativna, agrarna ali pa liber. stranke. Da centrum ni dosegel takih uspehov v rensko-vestfalskih industrijskih okrajih, kakor jih je prvotno pričakoval, krivi so marsikje Poljaki s svojimi posebnimi kandidaturami brez nade na zmago. Tako so mnogi centrov kandidati prišli v ožjo volitev, kjer bi bili sicer brezdvomno zmagali že prvi dan. S tem, pravijo centrov glasila, so se nam Poljaki kaj malo izkazali hvaležne za opetovani odločni nastop naših poslancev za pravično poljsko stvar.

Druga najsijajnejše zmagujoča stranka so pa socialni demokrati. Izvoljenih imajo prvi dan 54 poslancev, v ožjo volitev pa pridejo s 122 kandidati. Na novo so si pridobili 14 mandator, izgubili pa le dva. Sicer je res, da socialna demokracija pri ožjih volitvah nikjer in nikdar ne žanje tako, kot pri prvotnih volitvah, toda sme se računati, da naraste število njenih poslancev brezdvomno na 70.

Seveda se socialno demokratsko časov

pisje silno moti, če pristeva vse volivce socialno dem. kandidatov za svoje pristaje; vzkliki: »Berlin je glavno mesto socialne demokracije!« »Nemčija je soc.-dem. država, šaško pa rudeče kraljestvo!« so le izbruh prvega veselja nad tako zmago. Vse te številne množice, ki so šle v boj za soc. demokratske kandidate, so z glasovnicami v rokah izražale le splošno ljudsko nezadovoljnost nad vladajočimi razmerami; agrarna politika nemške vlade, agrarna carina in res brezmejne zahteve ekstremnih agrarcev so gnale v boj maso delavskega in sploh nižjega ljudstva. To pove tudi dejstvo, da so zmagovali soc. dem. skoro povsodi le nasproti liberalnim ali agrarnim strankam; nemški centrum je izgubil na njihovo korist le en sam mandat Reichenbach Neurode in še tega ne po lastni krivdi.

Ostali uspeh prvega volivnega dne je sledeči: Izvoljenih je 31 konservativcev, 14 Poljakov, torej že prvi dan toliko, kot so jih imeli doslej, 6 Alzačanov, 6 članov državne stranke, le 5 nacionalni liberalcev, 4 divjaki, 3 bauernbundarji, en Danec in en član reformistiške stranke. — V ožjo volitev pa še pride: 65 nacionalnih liberalcev, 37 konservativcev, 24 članov svobodomiselnih ljudske stranke, 16 članov državne stranke, 11 članov svobodomiselnih zvez, 10 divjakov, 8 Poljakov, 8 Velfov, 8 kandidatov nemške ljudske stranke, 8 članov reformistiške stranke, 6 bauernbundarjev, 5 antisemitov, 4 Alzačani in en kandidat kmečke zveze. — Oškodovane so torej vse te navedene stranke razun Poljakov, v prvi vrsti pa liberalne, ki morda vse skupaj ne bodo štele toliko poslancev, kakor poprej le nacionalna liberalna stranka, in katerih marsikatera ne vlovi niti enega mandata. — Le katoliški centrum se je mogel upreti vsem navalom in stoji tudi danes neomajano na največjo žalost židovskega liberalizma. In zakaj? Ker temelji na veri in v ljudstvu, ker je edin in trdno organiziran, ker je njegov program tudi volivni oklic, ki vedno vodi do zmage.

Iz brzojavk.

Jugoslovani in vlada. Dunajska »Zeit« poroča, da se je v včerajšnji seji »Slovanske zveze« naglašalo, da mora zveza najstrožje pobijati budgetni provizorij in nagodbo. Klub stopi nujprej v dogovor s Čehi, da izve, kako stališče bodo ti zavzeli napram budgetnemu provizoriju. V klubu, tako poroča ta list, prevladuje mnenje, naj se obstruira z nujnimi predlogi. — Dveletna vojaška služba. »Fremdenblatt« javlja, da ni resnična vest, češ da sta se vladí že zedinili glede načrta o uvedbi dveletne vojaške službe. Načrt novega vojnega zakona je sicer gotov in temelji na tem načelu, a je še v rokah dotičnih ministrov. — Petindvajset let poslanec. 25 letnico poslanstva praznuje te dni krščan. soc. državni in deželni posl. Oberndorfer. Oficialna slavnost kršč. soc. stranke bo 28. in 29. t. m. — Dopolnilna državnozborna volitev. Mesto umrlega poslanca Hübnerja je bil v okraju Znojmbudjejevice s 1219 od 1229 glasov izvoljen nemški liberalec Bendel. — Prvotne volitve za pruski deželni zbor se vrše koncem oktobra. — Italijanski kralj v Parizu in Vatikan. Rimski listi poročajo, da je pariški nuncij Lorenzoli dobil nalog, naj za bivanja italij. kralja v Parizu ostavi svoje mesto, da mu ne bo treba imeti nagovora povodom sprejema diplomatskih zastopnikov. — Posvetovanje slovanskih strank avstrijskega državnega zbora o protokoliranju slovanskih govorov se vrše te dni. — Galicijski deželni maršal bo v kratkem imenovan grof Stanislav Badeni. — Obsojeni bolgarski ministri. Državno sodišče je obsodilo bivšega ministrskega predsednika Tončeva radi nerednosti pri oddaji javnih del na osem mesecev prisilnega dela, bivši notranji minister Radoslavov je dobil 8 mesecev ječe. Tenev,

bivši finan. minister, je bil oproščen. Sodni dvor je sklenil obsojence priporočiti sorbanju v pomiloščenje. — Zadoščanje fran-
coskim redovnikom. Kapucini in dominikani, toženi radi prestopka društvene-
nega zakona, so pri sodišču v Bayonne bili oproščeni, ker je bila odklonitev
prošenj za avtorizacijo od strani
zbornice nezakonita.

Cerkveni letopis.

V hiši družbe Jezusove pri sv. An-
dražu v labodski dolini se bodo obhajale
skupne duhovne vaje in sicer: I. Za
duhovne od 13. julija zvečer do 17. ju-
lija zjutraj, od 3. avgusta zvečer do 7. av-
gusta zjutraj, od 31. avgusta zvečer do
4. septembra zjutraj, od 28. septembra
zvečer do 2. oktobra zjutraj. II. Za izob-
ražen'e gospode od 5. sept. zvečer
do 9. sept. zjutraj. Gospodje, ki želijo du-
hovnih vaj se vdeležiti, naj pravočasno na-
znajo P. rektoru hiše družbe Jezusove.

Dnevne novice.

V Ljubljani 19. junija.

† Zlatomašnik Blaž Petrič. Kakor
smo že včeraj sporočili, je umrl v sredo
17. t. m. zvečer veleč. g. duh. svetnik Blaž
Petrič, župnik v Velesovem. Pokojnik je
bil rojen 28. januarja 1824 v Spod. Idriji.
V mašnika posvečen 31. julija 1849 je bil
eno leto semeniški duhovnik, štiri leta ka-
pelan v Hrenovicah, štiri leta v Sent Juriju
pri Kranju, dve leti beneficijant v Lozicah,
štiri leta za kapelana v Podkrajju, štiri leta
kurat v Šturijah, pet let kot župni upravitelj
na Selih pri Sumbregu, 12 let kot župnik v
Blagovici in 18 let v Velesovem. Zadnjo
zimo je močno opešal in vid skoro popol-
noma izgubil. Zato je prosil pokojnine, a ko
je bila prošnja poslana c. kr. dež. vladi, je
pokojnik izdihnil svojo blago dušo. R. I. P.

„Jednakopravnost“ preneha. Libe-
ralni listič v Idriji, ki se je že v svojem
naslovu lagal, preneha. Pogrešal ga ne
bo nihče. Idrijski liberalci so si izbrali za
svoje glasilo „Slov. Narod“, ki je znan po-
sebe po svojih psovkah na slovensko de-
lavstvo in ki je po svoji vsebini primeren
politični pameti idrijskih liberalcev.

Mladeniški shodi na Stajerskem.
V nedeljo dne 21. t. m. je prvi spodnješ-
tjerski mladeniški shod na Ptujski gori. Sni-
dejo se mladeniči s ptujskega polja, dra-
vinjske doline, iz južnih slovenskih in ha-
loških gor. »Stajerc« je ves besen zaradi
tega shoda in v posebnem članku kliče tudi
nemškutarske fante na ta shod. Slovenski
mladeniči, pridite na ta shod v velikem šte-
vilu!

— Z Dunaja. G. dr. Božidar Stegu,
sodni tajnik, pridržen justičnemu minister-
stvu, premeščen je v Gorico, kamor se pre-
seli še ta mesec. Njegov odhod bo de-
sebe težko pogrešalo podporno društvo za
slovenske visokošolce, pri katerem je več
časa marljivo opravljal službo prvega tajnika.
Njemu v slovo prirede Slovenci odhodnico
v „Slovanski Besedi“, Dunaj I. Bräunerstr. 7,
pri kateri bodo sodelovali: Gospica Marija
Luzar, gg. Fr. Fras, Rudolf Rus in
gg. pevci društva „Zvezde“, pod vodstvom
g. Vinko Kružiča. Ta večer bo v torek
23. junija t. l. ob 8. zvečer.

— Iz Naklega. Po raznih krajih,
večjih in manjših, prirejajo se veselice, po-
učne in zabavne. Tudi tukaj priredi pevski
zbor z šolsko mladino dne 21. t. mes. ob
4. uri popoldne veselico v prostorih gospe
M. Korenčan. Čisti dohodek se porabi za
šolska učila. Bliznji rodoljubi se uljudno va-
bijo k tej prvi veselici v Naklem. Razpored
veselice je: 1. Pozdrav. 2. »Banovci«, moški
zbor. 3. »Kameniti ribič«, deklamacija. 4.
»Vesela družba«, mešani zbor. 5. »Sirot«,
otročja igra. 6. »Slavčuku«, moški zbor. 7.
»Zgubljena hči«, igra v desetih prizorih. 8.
»Pevec«, mešani zbor. 9. »Kdo bo pomil
lonca?«, šaljivi prizor. — Vstopnina: Sto-
jišča 40 vin., sedeži 80 vin. Za otroke po-
lovico.

— Zgradba želez. mostu čez Savo.
Ravnateljstvo drž. železnic v Beljaku razpi-
suje do 15. julija ofertno razpravo za na-
bavo novih železnih konstrukcij za novi
savski most na progi Ljubljana-Kamnik. Po-
drobnejši pogoji se izvedo ond ali pa v du-
najskem uradnem listu.

— Vožna pošta Krško-Raka. Z 21.
junijem t. l. vpelje se med Krškim, Leskov-
cem in Rakom namesto sedanjih pešpošt vsak-
danja poštna vožnja s sledečim voznim re-
dom: odhod iz Krškega ob 7:30, prihod na
Rako ob 9:15 popoldne; odhod z Rake ob
6:15, prihod v Krško ob 7:15 zvečer.

— Efektivno tombolo s 500 kartami
je dovolilo ministerstvo kmet. podružnici v
Begunjah.

— Sliki razvitja zastav postojn-
ske »Čitalnice« in »Sokola«. Ob priliki
razvitja zastav »Čitalnice« in »Sokola« v
Postojni dne 14. junija, napravil je fotograf
g. Šeber dve jako lepi različni sliki te slav-
nosti v velikosti 37:44 cm z robom vred.
Na istih razvidna so razna društva in po-
samezni vdeleženci jako dobro. Kdor si jih
želi ogledati, vidi isti lahko v izloži tukajš-
njega trgovca Jerneja Bahovca na sv. Petra
cesti št. 2, kateri tudi naročila sprejema.
Cena vsaki sliki je K 3:20 brez poštne.
Posetnikom slavnosti bodo v trajen spomin.

— Mesarji v Mariboru. Mestni svet
v Mariboru je pri zadnji seji sklenil, da ne
smejo mesarji, ki imajo svoje prodajalnice
na glavnem trgu, mesa brez njegovega do-
voljenja dražje prodajati. Tudi so sklenili, da
morajo mesarji pri svojih šotorih nabiti cenik,
po katerem prodajajo meso.

— Napadi na avstrijske straže v
Pulju. Iz Pulja se poroča, da je bila na
»Fortu Punta Teneda« predvčerajšnjim ob-
streljena avstrijska straža. Strel je prišel z
nekega čolna. Tudi na »Fortu Bradamante«
je bila nekemu vojaku na straži od nezna-
nega zločinca razstreljena roka.

— Shod »Sodalitatis sacerdotum«
za ribniški dekanijo bo prihodnji četrtek dne
25. junija ob 10. uri v Ribnici.

— Pozor pred umazanimi brošu-
rami! Z ozirom na pripomnjo o židovskih
kolporterjih Fischerjevih umazanih romanov
v številki z dne 12. t. m. smo prejeli na-
slednji dopis: Oton Fischer je edini knjigar
na Kranjskem, ki zalaga romane à la „Gro-
fica beračica“ ter jih po svojih židovskih
kolporterjih razširja med kmečkim prebival-
stvom in delavstvom po Kranjskem in Spod.
Štajerskem. Romane, ki v nemščini stanejo
po 10 pfenigov snopič, razprodaja v slo-
venskem jeziku po 20 vin., in ker se taka
umazanija, polna lažij in podlosti, raztegne
na 100 ali še več snopičev, mora kmet ali
delavec plačati zanjo svoto 20 K. Založnik
seve pri tem dobro žanje na račun neved-
nega ljudstva in torej ni čudno, če se, kar
čujem, pripravlja za bližnje dni že nov tak
roman z naslovom „Ciganski otrok“ in na-
dalje »Poglavar roparjev«, prirejen tako, da
se bo dejanje vršilo v bliži postojnske jame.
Kolporterji teh »čednih« brošur so, kot sem
omenil, sami pristni Abrahamoviči, Fischer-
jevi nastavljenici pa tudi slišijo na lepa imena
kot: Berl Ehrenfreund, David Ehrenkranz,
Israel Seifert recte Winter, Chaim Rosen-
berg, Israel Leer in enaka. Vrlo zanimivo
je pa tudi to, da mnogo teh židovskih kol-
porterjev razširja literarno kugo med ljud-
stvom brez oblastvenega dovoljenja. Ali ve-
ljajo morda za Fischerja kakšni izjemni za-
koni?

— Ponesrečeni pijonirji. Iz Ptuja
se poroča: Te dni je zadel čoln, na katerem
so prepeljali pijonirji orodje na otok, tako
močno ob mostni steber, da se je takoj po-
topil. Na čolnu je bilo 9 mož. Razun pijo-
nirja Husnjak so se vsi rešili. Eden je tudi
težko poškodovan na glavi. Potopljeni čoln
je bil vreden 1600 K.

— Ponudbeni razpisi. C. kr. trgov-
sko ministerstvo naznanja trgovski in obrt-
niški zbornici v Ljubljani, da se bo 29. jul.
t. l. ob 12. uri popoldne na borzi v Brusliu
vršila ponudbena razprava za dobavo 380 000
hrastovih ali bukovih pragov (švelarjev) in
34 000 hrastovih lesenih kosov za temelj pri
napravah železničnega tira. Natančneša po-
jasnila daje: Bureau des Herrn de Rudder,
Administrateur des Voies et Travaux, Rue
de Louvain Nr. 11 in Brüssel und das Bu-
reau de la Commission, de Reception des
Fers et Bois, Rue d'Italie Nr. 32 in Ixelles-
lez-Bruxelles. Prepis dobavnega razpisa je
v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v
Ljubljani na vpogled. C. kr. trgovsko mini-
stratvo naznanja trgovski in obrtniški zbor-
nici v Ljubljani, da se bo 22. junija t. l.
ob 4. uri vršila v pisarni dobrodelnega za-
voda Rue de Bruxelles v Löwen (Belgija)
ponudbena razprava za dobavo 40 000 kg
ovsene ali ječmenove slame.

Ljubljanske novice.

Maša zadušnica. Za pok. cesarja Ferdi-
nanda I. bo dne 27. t. m. ob 10 uri v tu-
kašnji stolnici slovesno zadušno opravilo.

Ves pevski zbor »Glasbene Matice«, ka-
teri je izvajal letos Hartmannov oratorij, se
zbere v nedeljo, 21. t. m. dopolu-
dne točno ob 9. uri na prostornem
dvorišču realnega poslopja v Vegovih
ulicah, da se izvrši na občnem zboru skle-
njeno fotografiranje celega pevskega zbora.
Slika se določila Hartmannu v Rim. Pevski
odbor prosi vse pevke in pevce, da pridejo
vsi člani gotovo in točno ob 9. uri na do-
ločeni prostor.

II. veliko vrtno veselico priredi pevsko
društvo »Ljubljana« v nedeljo, dne 21. jun.
1903 na Koslerjevem vrtu. Začetek ob pol
4. uri. — Vspored: 1. petje, 2. godba, 3. ša-
ljiva pošta, 4. kegljanje na dobitke. Dobitki:
I. 20 K, II. 15 K, III. 10 K, IV. 6 K, V. za
največ serij šaljivi dobitki. Serija treh lu-

čajev 20 vin. Kegljaljo se bo dne 14. junija
in na dan veselice, vsakokrat od 9. ure
zjutraj do 10. ure zvečer. Sodeluje godba
c. kr. pešpolka št. 27.

Vojak pobegnil. Včeraj okoli poludne je
pobegnil iz vojašnice prostak Dominik Pleš
pri 17. pešpolku. Čakala ga je kazen zaradi
neke tatvine.

Tatvina. Danes po noči je ukradel ne-
znan tat posestnici Mariji Gregorin, stanu-
joči v Trnovskih ulicah št. 6, s skladišča
pri Paichelnovem vrtu okoli 160 kg. sena
in ga odpeljal po Rimski in Tržaški cesti.

S kamni bombardirali. V Cerkvenih uli-
cah so včeraj zvečer pobalini s kamni bom-
bardirali znanega pisarja Aleksandra Graf-
netterja in ga je en kamen zadel v hrbet ter
ga nekoliko poškodoval.

Zanimivo razstavo ženskih ročnih del
otvorijo jutri ob 10 uri dopoldne tukajšnje
slovenske dame. Velika dvorana »Mestnega
doma« je polna krasnih ročnih del, ki pri-
dajo o umetniški spretnosti slovenskih dam.
Razstava je res nekaj posebnega v tej stroki,
zato je pričakovati od strani občinstva naj-
obilnejšega obiska. Čisti dobiček razstave je
v prid družbe sv. Cirila in Metoda in mest-
nih ubogih. Vstopnina je 40 vinarjev.

Promenadni koncert vojaške godbe bo
danes ob pol 7. uri zvečer pod Tivoli.

Pijanega postopača prevažal. Včeraj
popoldne pripeljal je fujakarski blavec Ant.
Markovič iz Studenca v mesto nekega pi-
janega pasažirja, katerega je bil naložil na
cesti v Rudniku, in ga vozil potem od go-
stilne do gostilne po Stepanji vasi in po
Fužinah. Ker se je pa pasažir tako vpiljal,
da fujakar ni mogel od njega dobiti plačila
za vožnjo, ga je peljal v mesto in ga oddal
na magistratu policajem. Ti so v pijancu koj
spoznali postopača in iz mesta izgnanega
tata Josipa Oltra vulgo Lottra in ga pri-
držali v zaporu, dokler se ni iztrezil. Ko so
Oltra preiskali, dobili so pri njem nad 80
kron denarja, tri zlate prstane in 1 srebrno
brožko. Te reči je Oltra brez dvojbe kje
ukradel, dasi pravi, da je pred dvema dne-
voma na Hrušiči igral z barabami in da je
denar v igri dobil in še potem kupil tri
prstane in brožko. Policija je Oltra izročila
sodniji, kjer bodejo poizvedeli, odkod da
ima denar in druge reči.

Velikansk napis si je omislil tukajšnji
tovarnar barv g. Adolf Hauptmann na Res-
ljevi cesti. Napisni nastavek zavzema malone
dolgot celega poslopja in je umetniško iz-
vršen.

Zgubljeno in najdeno. Neznano kje v
mestu je izgubila včeraj popoldne Ana Kle-
mendič, posestnikova hči v Veliki Loki zlato
brožo s tremi modrimi kamni. — Na Mest-
nem trgu je izgubila včeraj zvečer šivilja
Aloizija Pokoren, stan. v Cegnarjevih ulicah
št. 6 bankovec za 10 K. — V Javorniku je
bila najdena listnica s 500 K,
katero je bil predvčerajšnjim nekdo izgubil
med vožnjo iz Ljubljane proti Trbižu.

Najdene starine. Na starem vojaškem
strelišču našli so v sredi hriba, kjer odko-
pavajo zemlje, tri stare lončene krate, v ka-
terih so bile majhne lončene posodice.

Kosca sta se sprla. Na Cesarja Jožefa
trgu sta se včeraj zvečer sprla kosca Filip
Opersnik in Franc Trelec in sta provzročila
izgred, da je moral priti policaj jih odgnati
stran.

V Ameriko so odpotovale danes po noči
4 osebe, iz Amerike pa se je pripeljalo v
Ljubljano 9 oseb, katere so se odtod podale
v svoje domače kraje.

Dogodki na Hrva- škem.

Hrvatski sabor.

Markov trg je imel včeraj v Zagrebu
isto lice, kakor predvčerajšnjim. Zaseden je
bil od orčnikov, ki so pri uhodih iz raznih
ulic zahtevali od ljudi legitimacije.

Vlado so včeraj v saboru zastopali Kraj-
čević, Klein in Pavić.

Prebral se je o zadnji seji zapisnik, v
katerem stoji, da sta poslanca Brestyenski in
dr. Derendin svoj nujni predlog izročila
predsedniku po otvoritvi seje. (Hrup pri opo-
ziciji)

Poslanec Vrbanić in Brestyenski izjavita
pod svojo častno besedo, da ta stav-
vek v zapisniku ni resničen, in zahtevata, da
se izpusti.

Tužkan: »Ves zapisnik naj se raztrga!«
Predsednik: »Vi me hočete označiti za
lažnika.«

Vladni poslanec Tomašić: »Opozicija
hoče, da jo izključimo. Najbolje bi bilo, da
je ni tu!« Na te besede prične opozicija
strahovito razbijati in muzicirati z različnimi
instrumenti. Vladna večina ploska.

Predsednik: »Jaz sem najprej pozvonil,
potem sem šele dobil v roke nujna pred-
loga!« (Burni klici): »To ni res!«

O odobritvi zapisnika se je glasovalo
imenoma. Zapisnik je bil odobren s 54 gla-
sovi vladnih poslancev proti 13 glasovom
opozicije! Hrambašić kliče: »Laž tu sankci-
jonirajo!«

Opozicionalec dr. Mažuranić izjavi:
»Večina je nas hotela danes označiti za laž-
nike. Večina naj bo torej pripravljena na
dosti hujše prizore. Provocirani smo bili in
odgovorili bomo!«

Opozicionalec dr. Vinković kliče:
»Tu bi potrebovali neka jsr-
skih častnikov!«

Nato prebere zapisnikar nujni predlog
dr. Brestyenskoga, ki predlaga, naj
se izvoli ošek 11 članov, ki naj izdela na
Njegovo Veličanstvo adresu s prošnjo vsa
sodnijska zasledovanja ustavi in vse pomi-
lostiti, ki so bili kaznovani radi dogodkov
povodom razobešanja nepostavnih ogrskih
napisov in radi shodov, ki so bili po postavi
dovoljeni.

Dr. Derendin zahteva v svojem
nujnim predlogu zadoščanja za razžaljenja
opozicije v manifestu vladne stranke. Na-
dalje zahteva Derendin, da se izreče deželni
vladi nezaupnica, ker je te manifeste tiskala
v deželni tiskarni in jih je razdeljevala po
občinskih organih.

Dr. Frank še enkrat protestira proti
policijskim naredbam v saboru kakor tudi
proti temu, da predsednik ni ugodil nje-
govim zakonitim zahtevam o prostosti sa-
bora. Frank zakliče vladni stranki: Ako ho-
čete še nadalje izvrševati nasilje namestu
pravice in resnice potem imajte boj. Revolu-
cija prihaja od Vas. Ni intriga, ki bi
razrušila slogo opozicije!

Ko je govoril o svojem včeraj ome-
njenem predlogu poslanec Kovačević,
je poslanec Brestyensky na to ute-
meljil svoj nujni predlog: Najprej konsta-
tira, da je za odobrenje zapisnika glasovalo
mnogo vladnih poslancev, ki v prvi seji niti
navzoči niso bili. 2000 oseb je sedaj že tri
mesece po Hrvatskem v ječah. Ne pusti se
jih niti k sv. maši. Vse ječe so prenapol-
njene. (Frank: Celo železniški vozovi!) Za-
hvaljuje se slovanskim narodom, ki so se
potegnili za Hrvate. Kam pripelje sistem.
kakešen je na Hrvatskem, videlo se je na
Srbskem. Ker ob 50letnici vlade Njeg. Veli-
čanstva edino iz Hrvatske ni prišel noben
predlog za pomiloščenje političnih kaznjen-
cev, stavi ta predlog sedaj.

Justični šef Klein pravi, da ne more
podpirati predloga, ker bi sicer nemiri še
bolj narastli. Vlada stori vse, da olajša po-
ložaj »zapeljanih nesrečnežev«.

Klici: »To niso nesrečneži, to so patri-
jotje, ki branijo svojo domovino!«

Poslanci Tužkan, Vinković in Hram-
bašić skodijo raz svojih sedežev in lete s
skrčenimi pestmi k sedežu iustičnega šefa,
ki se vsede. Kleina obkoli poslanci večine.
Tužkan kriči na Kleina. Sejo podpredsednik
Francisci prekine za 10 minut. Po zopetni
otvoritvi seje izjavi predsednik, da je 48 po-
slancev predložilo predlog, naj se poslance
Vinkovića, Hrambašića in Tuškana iz-
ključi za 15 sej ter pravi, da se bo
o predlogu razpravljalo v prihodnji seji.
Hrambašić: »Kleinu nisem nič razžaljivega
dejala!« Ban stopi v zbornico in zasede svoj
sedež. Dr. Derendin: »Prosim, da se seja
zaključi, ker sem prerazburjen, da bi ute-
meljeval svoj nujni predlog. Predsednik
nato zaključi sejo in določi sejo na 5. uro
popoldne.

V popoldanskem seji je naj-
prej protestiral po prečitaniu zapisnika dr.
Hrambašić, da se hoče njega, Vinkovića in
Tuškana izključiti od 15 sej, češ, da so raz-
žalili iustičnega predsednika Kleina, a ne
pove se, v čem obstoji to razžaljenje. Na-
sprotno — Klein je razžalil hrvatski narod,
ker je zaprte demonstrante imenoval »za-
peljane nesrečnežev« in Klein mora to raz-
žaljenje preklicati. (Večina postane
silno nemirna.)

Predsednik Gjurgjević pozivlje, predno
preide na glasovanje o izključenju zgoraj
imenovanih treh opozicijonalnih poslancev,
dr. Derendin, da utemeljuje svoj nujni
predlog. Kar se je na to dogodilo, skoro ni
mogoče opisati. Opozicija kliče, da je to
proti dnevnemu redu in da se mora najprej
glasovati. Predsednik: »Besedo ima... Opo-
zicija prične pravo mačjo muziko. Hram-
bašić ima kovinsko pločo in udarja z njo
po mizi. Ostali opozicijonci imajo piščalke
in trobente, kakršne se rabijo pri avtomobi-
lih. Derendin pripoveduje predsedniku, da
v takem času ne more govoriti. V tem
trenotku pride ban v zbornico.

Opozicija kliče: »Abzuj!« »Perat!« ve-
čina kliče »Živio!« Ban zakliče: »Stari ko-
medijaš!« Derendin: »Vi ste komedijaš!«
Predsednik hoče govoriti, a ko vatane, ne
more govoriti vlad silnega vrišča. Ban go-
vori s predsednikom. Tužkan: »Aha, sedaj
pašuje mažarski husar!« Predsednik: »Kaj
hočem sedaj storiti?« Večina utihne, opozi-
cija ploska. Derendin: »Vi vedno igrate ko-
medijo, sedaj poskušamo malo mi!« Ban
vatane, vrišči se ponovi. Neki vladni poslanec
se je opozicijonalnemu poslancu Barčiću
preveč približal. Barčić prime miznico in
hoče nasprotnika udariti. Predsednik prekine
sejo za 10 minut, a ko jo zopet otvori, prične
se z nova ropotanje. Predsednik opoziciji:
»Vi nas ne bode terorizirali!« Banjavčić:
»Zaključite sejo!« Predsednik: »Ne, tega ne

bo: Strašen hrušč se nadaljuje. Naposled je predsednik primoran zaključiti sejo in določiti nadaljevanje seje za petek 19. t. m. ob 10. uri dopoldne.

„Hrvatska Misao“ pred sodnijo.

Kakor smo že sporočili, je državno pravdnštvo v Zagrebu prepovedalo izdajati časopis „Hrvatska Misao“. V ponedeljek popoldne pa sta stala pred sodnijo urednik „Hrvatske Misao“ J. Lončarić in njen lastnik M. Maravić, ker sta kriva §§ 8. in 9. tisk. zak. Obtožbo je zagovarjal dr. Kaurić, kateri je posebno naglašal, da J. Lončarić ni sposoben za urednika političnega lista, ker nima akademične naobrazbe. — Obtožbenica je zagovarjal dr. S. Mazzura, ki je povdarjal, da oblast ne vpraša, kaka je urednikova naobrazba, marveč le, ako je „sam svoj“ in slednjič predlagal, naj obtožbenica sodišče oprosti. Ker nista kriva §§ 8. in 9. tisk. zakona. In sodišče je na to obtožbenico oprustilo; zastopnik obtožbe je uročil priziv proti razsodbi.

Vstane v Zagorju

Včeraj je bila v Varaždinu izdana obtožnica radi nemirov, ki so se dogodili 4. maja. Po tej obtožnici je zatoženih 33 kmetov, ki so vsi v zaporu. — Včeraj so kmetje napadli grad barona Pavla Raucha, ki je ravnal s kmeti kaj brezobzirno, ko so prišli k njemu in zahtevali, naj drži z njimi. Odšel je tja en eskadron ulancev, da brani grad pred kmetiskim napadom. — Sploh pa je v varaždinski okolici polno nemirov, in vojaki morajo hitevati iz enega kraja v drugega in tako braniti Hedervaryjevo bano-vanje.

Izjava domoljubnih Hrvatov v Slavoniji:

Pošto valjed poznatih zaprieka moradosmo odvdati od namuljene skupštine za finančnu samostalnost Hrvatske, s toga ovim pu tem u ime svoje i u ime mnogih drugih (pa i takovih, koji isto misle, ali moraju da šute) izjavljamo:

1. pripunu solidarnost sa resolucijama Zagrebačkim, se molimo i zaklinjemo sve prave zastupnike naroda, tako Srbe kao i Hrvate, e da se odlučno bore za finančnu i gospodarstvenu samostalnost Hrvat-ske; da uznostojie izvojevati poštivanje zakona u Hrvatskoj, poštivanje i proširenje ustavnih prava, na pose prava izbornog, slobode štampe, slobode sestajanja i udruživanja.

2. Izjavljamo dalje svoje udiviljenje i najdublju harnost braći u Dalmaciji, Istri i Sloveniji za bratsku ljubav i saočeeća, kojim kod njih odjekuje naša nevolja i borba za istinu i pravo.

Nek se braća skupa s nama tješe time, da njihov bratski vapaj, ako — i ne će da čuju ljudi, prodire ipak k prestolu Boga velikoga, koji je »Gospodin vojska i narod«.

A On, izvor i platac vsake dobre lju-bavi, uslišat će vapaj njihov i vrća molitvu našu, i dati, da draga nam braća, koja tako — iskreno — diele s nama žalost naša buda jednom — dionici i konačne pobjede, radosti i bolje budućnosti naše u sjedinjenoj slobodnoj, u samostalnoj i sretnoj Hrvatskoj.

U to ime Bog s Hrvati!

Pakrac v Slavoniji 3. jun. 1903.

Sledi 58 podpisov.

Dogodki v Srbiji.

Proklamacija Petra I. — liberalizem novega kralja.

Peter I. je izdal sledečo proklamacijo na srbski narod:

»Božja milost in narodna volja sti me pozvali na prestol mojih prednikov. Izjavljam, da vsprejemam sklep narodov in da zasedem srbski prestol. Smatram v svojo prvo dolžnost, zahvaliti se narodu na izkazanem mi zaupanju in izražam istočasno nado, da velesile priznajo nastop mojega vladanja; tem več, ker sem sklenil zapričeti v Srbiji dobo miru, reda in napredka. Izjavljam, da obljubljam s svojo kraljevsko besedo, da hočem spoštovati pravice vseh in storiti vse mogoče, da bom ustaven kralj, zaščitnik zakonov ter da bom sodeloval za blagostanje svojega naroda. Zato pozivljam s tem svojim prvim manifestom vse cerkvene glavarje, vse državne funkcionarje in vse vojaške poveljnike, naj ostanejo v svojih službah in jim priporočam, naj vestno izvršujejo svoje naloge. Izjavljam, da sem pozabil na vse dogodke, ki so se mene tikali in ki so se izvršili v zadnjih štiridesetih letih. Vsek pravi Srb bo imel pod mojim vladarstvom zagotovljeno moralno in materialno življenje. Geslo moje dinastije je bilo vedno: »Za svetikriž in za našo svobodo« in s tem geslom, ki me je z jedne strani veže na pravoslavno cerkev in z druge na vojsko, stopam na prestol z imenom Peter I., kralj Srbije. Prosim Boga, naj podeli milost

mojemu narodu in pošiljam vsem svoj kraljevski pozdrav. Peter I.»

»Slovenski Narod« je proklamiral Petra I. za svojega liberalca. Iz te proklamacije pa veje liberalizem, kakorinega imamo tudi »klerikalci«, a ne tak liberalizem, katerega je novemu srbskemu kralju hotel obesiti »Narod«, ki križa ne more videti in se iz krščanstva norčuje.

Dohod kraljev v Belgrad.

Deputacija skupščine in senata odpotuje po novega kralja iz Belegagrada prihodnji petek. Kralj pride baje v Belgrad prihodnji četrtek. Po svojem dohodu v srbsko stolnico bo Peter I. v slovesni seji skupščine prisegel na spremenjeno novo ustavo, ki ima posebno ostro določbo o ministerski odgovornosti. Po novi ustavi senat skoro popolnoma izgine. Vsi uslužbenca na dvoru so odpušteni z mirovino.

Za novega kralja.

Ruski poslanik Čarikov v Belemgradu je brzojavil novemu kralju pripoznanje Rusije in dostavljal brzojavki željo: »Naj Vam Bog v vsem pomaga, kar bodele pričeli v blagor narodov.« Tudi sorodnik novega kralja, laški kralj, je Petru I. poslal brzojavko družinskega značaja. Danes je bil v ruski cerkvi v Zenevi »Te deum!« V cerkvenih molitvah so včeraj na Srbskem prvič omenili novega kralja.

Dve uri čakala na smrt.

Po izjavi zarotnikov nista bila Aleksander in Draga ustreljena v spalni sobi, kakor ima naslikano (!) »Interessantes Blatt«, ampak v garderobi, mali, ozki sobici poleg spalnice. V to sobo je pobegnila kraljeva dvojica, skoro gotovo takoj, ko je čula v konaku prve strele, in je ondi bila skrita dve uri. Na kraljevi mizi v spalnici so našli nažgano cigareto, kar je znamenje, da si je kralj prižgal cigareto, ko je začel prvi strel.

Zarotnika o smrti kralja Aleksandra

Častnik Popović, ki potuje kot ordonanični častnik v družbi častnikov Kostića in Gručića k novemu kralju, se je udeležil umora kralja Aleksandra ter je izrekel poročevalcu »Pester Lloyd« željo, naj priobči naslednje resnično poročilo o umoru: »Ko smo videli, da nas generalni adjutant kraljev Lazar Petrović nalašč napočeno vedi po konaku, zaklicali smo mu: »Ako ne slušaš našega povelja, umreš!« Petrović je nato pričel streljati in je nekatere izmed nas ranil. Petrovića smo vsled tega ustrelili, začetkoma mu pa nismo hoteli ničesar storiti. Ko smo z dinamitom razstrelili neka vrata, pri čemur je naš sozarotnik Naumović ostal mrtev na mestu, prišli smo v kraljevo spalnico. Tu ni bilo kralja. Domnevali smo, da je kralj v kraljičini spalnici, in šli smo tja. Tudi tu ni bilo nikogar, šum ob steni pa je izdajal, da mora kralj biti skrit za steno. Trkali smo na zid in skoro našli tapetna skrita vrata, za katerimi je bil, v kakor smo pozneje videli, mal kabinet, kamor je kraljica metala rabljeno perilo. Za ta vratica sta se skrila kralj in kraljica. Potrkali smo na vrata in rekli kralju, naj se odpove in podpiše v to listino, mi pa mu damo častno besedo, da se mu sicer nič žalega ne zgodi. Aleksander je odgovoril iz skrivališča: »Na častno častniško besedo obljubljam, da se odpovem, ne podpišem pa ne«. Mi smo mu zaklicali: »Aleksander Obrenović, Ti si nas že več stokrat cseleparil in prelomil svojo častniško besedo, pozivamo Te še enkrat podpiši, potem pa pojdi, kamor hočeš«. Aleksander je ponovil še enkrat prvo svojo izjavo. Tretjič smo ga pozvali za podpis, a ko je zgorajšnjo izjavo še ponovil, oddali smo v tapetna vrata salvo, ki je preluknjala vsa vrata. Uomili smo vrata. Kralj je bil že mrtev. Dobil je v telo 8 krogelj. Kraljica Draga je čepela težko ranjena na njem, a živela je še. Vojaki so ustrelili v njo, nakar je umrla. Ker smatram, da sem storil svojo dolžnost napram svoji domovini, končal je častnik, ne bojim se stopiti pred novega kralja kot njegov častni ordonanični častnik.

Poročevalec »Zeit« v Belem Gradu je imel priliko govoriti z nekim stotnikom, ki se je udeležil zarote. Ta stotnik je pripovedoval, da se je zarotnikom na dvorišču postavil prvi nasproti poveljnik dvorne straže ritmojster Pero Panajotović s 50 orožniki. Ritmojstra so zarotniki takoj ustrelili, nakar so orožniki opustili odpor. Ko je pal strel, je priteklo še 40 orožnikov, a ko so ti videli premoč zarotnikov, so se udali. Pred stanovanjem generalnega adjutanta Petrovića ni hotel ondi na straži stoječi orožnik odpreti vrat. Vrata so razstrelili nato zarotniki z dinamitom, orožnika pa ustrelili. Za usesa so zarotniki na to Petrovića vlekli po konaku. Kakor zgoraj omenjeni zarotnik popisuje tudi tu nadaljne dogodke, samo pravi, da so kralja in kraljico v garderobi dobili v objemu skrita za nekim zagrinjalom, nakar so oddali v nju 40 streliv. Tudi s sabljami so sekali na kralja in kraljico, katerima so skoro vse prste odsekali.

Ali je na Srbskem res tako vzoren mir?

V nasprotju z vestmi iz Belegagrada prihajajo preko Dunaja vesti iz Niša in drugih srbskih pokrajinskih mest, ki zatrjujejo, da po Srbiji ne vlada nikako navdušenje za novega kralja, razun v Belemgradu, o katerem navdušenju pa da se tudi ne more trditi, da prihaja iz srca, marveč ga izsiljuje navzočnost 6000 mož broječe belgrajske posadke. Srbski narod da zahteva republiko. V Kragujevcu da je vojaštvo udrl v arsenal in odneslo orožje in streljivo, katero je razdelilo meg narod. Vojaki in civilisti so prirejali demonstracije ter vzklikali: »Zivela svobodna Srbija! Zivela republika! V nekih krajih pa je došlo do krvavih spopadov. — Berolinska »Vossische Zeitung« trdi, da je bilo v oni usodepolni noči v Belemgradu več oseb ubitih, nego trdijo oficialna poročila. Pred konakom da je namreč došlo do spopada med vojaštvom in orožništvom in da je na obeh straneh padlo kakih trideset mož.

»Srbski korespondenci« se poroča iz Belegrada, da se je soglasna involitev Petra I. novim kraljem dosegla vsled groženj častnikov zarotnikov, da se bo z vsakim tako godilo, kakor z Aleksandrom, kdor ne bo za Petra Karagjorgjevića, katerega je proglasila kraljem armada. V usodni noči je prišlo v Sabacu do pravoste bitke mej vojaštvom. Del vojakov ni hotel priseči zvestobe novemu kralju in klical: »Doli z morilci!« ter je hotel z majorjem Nikolićem udreti proti Belemgradu na pomoč kralju. V boju, ki se je nato razvil mej vojaki, je bil Nikolić ustreljen. Uporniki so ostali zmagovalci.

Književnost in umetnost.

* Iz »Dramatičnega društva«. Prihodnji teden odpotujeta gđc. Vida Kočevarjeva in g. F. Nučič, člana slov. gledališča, na višjo dramatično šolo v Pragi. G. Nučič se je odlikoval zadajč v »Desetem bratu« ob prihli gostovanja družbe slov. igralcev v Trstu v ulogi Lovro Kvaa. Veseli nas, da so se merodajnim faktorjem slednjič le oči odprle, da imamo tudi mej sabo moči, ki bodo mogle — in z vspehom — odpomoci pomanjkanju domačih igralcev. Gđc. Kočevarjevi in g. Nučiču pa želimo v tujini dobre šole in pozneje na našem odru obilo vspehov.

Društva.

(Vabilo k vrtni veselici, katero priredi izobraževalno in pevsko društvo v Stefanovi vasi pri gospodu Ivanu Povsetu (pri Štrausu) št. 19 dne 21. t. m., točno ob 4. uri popoldne. Vspored: 1. M. Farkaš: Naprej zastava slave, udarjajo tamburaši. 2. M. Farkaš: Domovini, udarjajo tamburaši. 3. P. Angelik Hribar: Hlāica očeta, poje društven mešan pevski zbor. 4. M. Farkaš: Hej veseli mili družji, udarjajo tamburaši. 5. J. Žerovnik: Kukavica, poje društven mešan pevski zbor. 6. A. Jirka: Opet u domovinu, udarjajo tamburaši. 7. P. Hugolin Sattner: Čuj lombardsko petje glasno, poje društven mešan pevski zbor. 8. A. Jirka: Narodna četvorka, udarjajo tamburaši. 9. P. Hugolin Sattner: Pogled v nedolžno oko, poje društven moški četverospev. 10. J. Stepušin: Ljepa naša domovina, udarjajo tamburaši. 11. P. Hugolin Sattner: Perice, poje društven mešan pevski zbor. 12. M. Farkaš: Oj, Hrvati, oi junaci, udarjajo tamburaši. 13. J. Aljaž: Zaostali ptič, poje društven mešan pevski zbor. 14. M. Farkaš: Frankopanka, udarjajo tamburaši. (Pevski zbor vodi društveni pevovodja, g. J. Hajbl.) 15. Deklamacija, deklamira g. K. Santelj. 16. Veseloiigra v treh dejanjih, spisal dr. V. Pailler: Jeza nad petelinom in kes. Med odmoru se vrši središanje in šaljiva pošta. Pri koncertu sodeluje slavni tamburaški klub »Triglav«. K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor. — V slučaju neugodnega vremena se veselica preloži na nedeljo, 28. junija.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je imela svojo 144. vodstveno sejo dne 4. junija t. l. v družbinsih prostorih »Narodnega doma«. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. Dragotin vit. Bleiweis, Trsteniški, Martin Petelin (blagajnik), Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina in Anton Žlogar (tajnik). Opravičila sta se vodstvena uda: ravnatelj Ivan Šubić in deželni blagajnik v p. Dragotin Žagar. Od nadzornitva je bil prisoten Ivan Vrhovnik. Prvomestnik odvarja ob 3. uri sejo in naznanja, da se je odbor »Ustredne Matice skoleke« v Pragi zahvalil za izraženo sožalje ob smrti bivšega njenega predsednika dr. Fr. Ladislava svobodnega pana Riegra. — V počenčenje dr. Riegrovega spomina in v znak sožalja so navzočni na prvomestnikov poziv vstali raz sedeže. — Prvomestnik naznanja svoje ukrepe, ki jih je od zadnje seje storil v prid družbi. Ko se rešijo doše vloge, vzame na

znanje, da bode letošnja velika skupščina v četrtek, 6. avgusta v Litiji. Vaprejme se predlog, da se takoj po veliki skupščini izda mesto običajnega »Vestnika« družbin koledar. Prvomestnik zaključuje sejo ob pol 7. uri zvečer.

(Slovensko katol. akadem. društvo »Danica« na Dunaju) priredi dne 23. junija 1903 svoj III. redni občni zbor s sledečim veporedom: 1. Čitanje zapisnika bratskega društva »Zarja« v Gradcu. 3. Poročilo odborovo. 4. Služajnosti. Lokal: »Brussattis Restauration« (I. Schaufelgasse). Začetek ob 8. uri zvečer.

(Podgrajska posojilnica in hranilnica) nam je doposlala svoj računski zaključek za osmo upravno leto 1902. Imela je 536 zadružnikov s 541 deleži v skupnem znesku 10.820 K. Hranilnih knjižic je 166 za 242.781 K 99 h. 493 zadružnikov dolguje posojilnici 323.466 K 24 h. Skupnega denarnega prometa je bilo 377.770 kron 36 h. Upravnega dobička je imela posojilnica 2270 K 24 h. Zadržni zaklad je narasel na 8840 K 1 h. Občni zbor je določil nastopna darila: družbi sv. Cirila in Metoda za Istro v Opatiji 40 K, bratovščini hrvatskih ljudi v Istri v Kastvu 40 K, dijaškemu dijaškemu podpornemu društvu na hrvatski gimnaziji v Pazinu 40 K, gospodarski zadruzi za sodni okraj Podgrad 40 K, mlekarji v Hrušici 40 K in zavodu sv. Nikolaja v Trstu 20 K.

(Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju). Iz letnega poročila tega društva posnemljemo naslednje: Koncem četrtega društvenega leta je imelo društvo 55 rednih udov, sedem ustanovnikov in 16 podpornih članov. V petem društvenem letu, t. j. od 24. aprila 1901 do 9. novembra 1902 je na novo pristopilo 45 udov, izbrisati se jih je moralo 8 vsled neizpolnjevanja dolžnosti nasproti društvu, tako da je društvo koncem petega društvenega leta štel 92 rednih udov; število ustanovnikov in podpornih članov je ostalo neizpremenjeno. Članarine je bilo 553 K 60 v., skupni dohodki so pa znašali 1111 K 06 v. Podpore se je podelilo dvanajsterim članom 333 K, skupni izdatki so bili 1111 K 06 v. Društveno premoženje znaša skupaj 1765 K 88 vin. Odbor je poskusil pridobiti istrake in dalmatinske odvetniške in notarske uradnike, da se pridružijo organizaciji in razposlal istim do 200 vabil, na katere pa se niti eden ni odzval. Pač pa sta naznanila svoj pristop eden odvetnik in eden notar, ostalo je pa samo pri naznanilu, — pozneje pa nista dala več o sebi slišati. Koj v početku tega društvenega leta se je odbor z vso vneto zavzel, da se uvedenje nedelj-skega počitka v odvetniških in notarskih uradih uzakoni. V to svrho se je priredilo posebno zborovanje dne 22. septembra 1901, pri katerem se je sklenilo izdelati načrt temu zakonu in ga po naših poslancih vladi predložiti. Pri tem zborovanju se je tudi sestavila resolucija za predruženje vladnega načrta zakona za zavarovanje zasebnih uradnikov in obitelji istih za starost in onemoglost v 11 točkah. Te zadeve je potem državni poslanec gosp. Josip Žičkar na prošnjo odborevo izročil socialno političnemu odseku. Sklenilo se je pa tudi v dogovoru z bratskim društvom moravskih tovarišev v Benu, izdajati skupno društveno glasilo, kateri sklep se pa vsled indolence drugih bratskih društev ni izvedel. Dne 3. avgusta 1902 se je vršilo v Ljubljani v hotelu Štrukelj zborovanje, katerega se je udeležilo 21 tovarišev. Čeravno je to število za Ljubljano malenkostno, smo se vendar razveselili, da se je enkrat pri naših tovariših na Kranjskem misel za organizacijo oživela. Kar je bilo sploh mogoče storiti za koristi odvetniških in notarskih uradnikov, se je storilo, več uspeha pa bi bili lahko imeli, če bi bilo pri naših tovariših več zavednosti in delavnosti. Ti bi nas v našem prizadevanju bili morali podpirati s polnoštevilnim pristopom k društvu, in z naznanili in poročili, zadevajajočimi našo organizacijo. Pa tudi od gg. delodajalcev bi smeli pričakovati podpore vsaj v tem, da bi blagovolili upoštevati našo težnjo in da bi sprejemali v svoje urade le tiste uradnike, ki so člani tega društva. Tako bi se jim posrečilo, da dobijo izvežbane uradnike, od katerih bodo imeli gotovo večje koristi; do tega prapričanja so že itak prišli, to vemo i mi.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Zaradi silovitega pretenja se je imel zagovarjati delavec Tone Petrič iz Drage. Delal je pri zgradbi predora v Hrušici ter bil v oskrbi pri krčmarju in prodajalcu Lovretu Krivicu. Zvečer dne 4. maja t. l. je sedel v tej prodajalni Petrič, za njim je pa prišel zidar Janez Zupandić, na pripombo Jere Kavalara, da naj se nekoliko pijanega obdolženca ogiblje, je to Petriča tako razkačilo, da je tekel s kolum za njim in ga dvakrat po glavi udaril, a ga le lahko poškodoval. Okoli 11. ure, ko je šel Zupandić spat, je Petrič z velikim

nožem priletel za njim in vpil, da bo-
de njega in Jerico Kavalara zaklat. Drugi dan
popoldne je zopet pokazal Zupančiču nož,
rekoč: »Ali ga vidiš, to je tvoja smrt.« Na
to je prišel v prodajalno, kjer je zahteval
žganja; ker ga pa ni dobil, zgrabil je utež
za 2 kroni, z njim nameril na prodajalco ter
ji zažugal, da bo de znak ležala, predno bo-
deta dve uri pretekli. Se tisti večer je Kri-
vič Petriču hrano in stanovanje odpovedal.
To ga je pa zopet tako razjezilo, da je sko-
čil nad Krivca, in le s pripomočjo nekega
drvarja se ga je otrešel in iz hiše pognal.
Pred hišo le razbil dva stola, nato se z jed-
nim delom oborožil ter skušal z vso močjo
v hišo ulomiti, med tem pa Krivicu grozil,
če ga dobi, da ne bo en dan več gospodar.
Obdolženec je bil obsojen na eno leto težke
ječe. — Z batino ga je udaril. Dne 8. marca t. l. je v Pristirovici gostilni
na Hrušici pilo več delavcev, med njimi
tudi zidar Matija Tomšič. Prišlo je do pre-
pira med njim in Janezom Orličem, ki je pa
kmalu odšel, a tudi Tomšič je šel za njim
ter mu na cesti vzel batino. Orlič je zbe-
žal, a Tomšič mu je pot prestrigel ter ga z
batino tako po glavi udaril, da je takoj pa-
del. Tomšič se zagovarja s pijanostjo. Ob-
sojen je bil na štiri mesece težke ječe. —
Sleparski agent. Franc Hauptman, bivši
zavarovalni agent, je bil zaradi golju-
šije že dvakrat kaznovan. Obdolženec je pod
napadnim imenom osleparil razne stranke v
Ljubljani, nekatere še prav občutno. Nastop-
jal je kot zavarovalni uradnik, učitelj itd.
Goljušije so mu v desetih slučajih dokazane.
Sodni dvor ga je obsodil na 18 mesecev
ječe. — Z zastavo na nabor. Dne 23. aprila
so se fantje iz Janeževograbla z zastavo
pripeljali k vojaškemu naboru v II. Bistrico.
Ko pa so se vračali z zastavo skozi vas
Bitenje, jih naskočijo domači fantje, jim
vzamejo zastavo ter jo vržejo v bližnjo vodo.
Zastava je bila vredna 12 kron. Zdajci pa
uderu fantje za Bitenčani. Tone Tomazič,
posestnika sin z Janeževograbla, vrže kamen
Francetu Dekleva v senca, da se je nezave-
sten zgrudil. Sodišče ga je obsodilo na štiri
tedne ječe. — Skrajna surovost. Dne 21. majnika
dopoludne pili so v krčmi Marije Zupin v
Podkrajju premogarji Florijan Brvar, Jožef
Serak in France Vozelj; kmalu nato se je vnel
z navzočim posestnikom Janezom Rogličem
prepir, na kar so mu fantje rekli: »Danes si v
naših rokah!« in kmalu jo je dobil s pestjo po
nosu, da je krvavel. Pozneje so ga tako suvali
in bili v trebuh, da je nezavesten obležal. Njegov
spremljevalec Tine Obreza je prosil fante, naj
ga puste, a za odgovor jo je dobil po roki, na
kar je Obreza v Kerznarjevo hišo zbežal, fantje
so jo ugrabili za njim, in slaba bi se mu bila
godila, da se ni pravočasno rešil in skril za neki
grm, kajti udrli so v Kerznarjevo hišo za njim,
tam razbijali in nekaj škode napravili, od tukaj
so se zaleteli v Maselnovo hišo, tam so vse pre-
metali, da bi bili Obreza našli, Maselnovo ženo
so bili s pestmi, Vozelj je pa njenega moža držal
za vrat, kričeč, kje ima Obrezo skritega. Odtod
so se vrnili nazaj v prejšnjo krčmo, kjer so
našli Rogliča še v nezavesti ležati. Takoj ga
Brvar zagrabi in ga vleče kakih osem metrov
daleč na cesto, med tem ko sta ga tovariši
z nogami v trebuh in v ledja suvali. Brvar mu
je hotel še debel kamen v glavo zagnati, da mu
ni zabranil tega grajski hlapec Peter Ceglar.
Sodni dvor je obsodil Brvarja in Vozelja vsacega
na deset mesecev, Seraka pa na osem mesecev
težke ječe. — Z desko je udaril mizararja pomoč-
nika Janeza Hribar dne 1. februarja zvečer v
Vižmarjih Franceta Jenkota ter mu zlomil
desno podlehniko. Hribar pravi, da ga je ježilo,
ker je kričal »auk«, in ga je le sprva pahnul,
da je padel, in ga je še le potem udaril, ko ga je
ta z nožem naskočil. Ker se je pa dokazalo, da je
bil Jenko tako pijan, da se je opotekal in bi se
bil Hribar lahko tega napada izognil, ga je sodni
dvor obsodil na pet tednov težke ječe. — Mlada
tatica. Ana Kolar je služila za pestunjo pri
Mihevčevih v Dol. Logatcu in čeravno še le 14 let
stara, je jako sprideno dekle; ne le da sama
iznika, tudi druge otroke krasti uči. Letos meseca
aprila je pregovorila 12-letno hčerko Marijo
Gorjanc, da je doma vzel 5 kron, katere si skupno
na raznih sladkarijah zapravili. Začetkom maja je
videla Kolar, da je njen gospodar France Mihevc
izplačal Gorjancem neki dolg v znesku 600 kron.
Marija Gorjanc je spravila denar v omaro, in sicer
v žep svojega krila, ter jo zaklenila, ključ pa
spravila na omaro. V nedeljo dne 3. maja pa je
prišla Kolar k Gorjancem in tam izmaknila bankovec
za 50 kron, od katerega pravi, da ga je pred
njo na tleh našla. Obsojena je bila na en mesec
ječe.

Razne stvari.
Najnovejša od raznih strani.
Sedem vojaških kaznjencev ušlo je iz garnizijskega zapora v Brnu.
Več vojakov stražnikov je radi tega zaprtih. — Umrl je v Zagrebu hrvatski
časnikar Martin Polić. — Avtomobilni izvo-
z

bilni izvozek je prišel včeraj v Zagreb
svoje vožnje. Vožnja v Mirogoj velja 50 vin.
— V francoskih vojašnicah je vojni minister
Andree vpeljal za vojake zabavne in bralne
sobe. To bi bilo tudi v Avstriji silno potrebno! —
Egiptovski kedi v Abba II. je prišel včeraj na Dunaj.
— Prijetar oparske družbe. V Južni Dakoti
v Ameriki so prijeli roparsko družbo, ki je
zadnja leta umorila 40 ljudi, ukradla 10.000
konj in 500.000 govedine.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Dunaj, 19. junija. (C. B.) Cesar je sprejel
danes dopoldne domobranskega ministra
Fejervarya in nato grofa Štefana Tiszo v
avdienci. Poslednji je naznanil, da za svoj
kabinet v parlamentu ne bi dobil potrebne
večine, vsled česar ne more izvršiti misije
za sestavo novega kabineta. Vlada je vzel
to izjavo na znanje.

Dunaj, 19. junija. „Slov. zveza“ je v
današnji seji konstatirala, da vesti, katere
so iz kluba o stališču klubov glede proračun-
skega provizorija in nagodbe prodrle v
javnost, ne odgovarjajo povse resnici. Klub
uloži nujni predlog glede dvojezičnih
napisov na lokalni železnici Grobelno do
hrvatske meje. Predlog bo zastopal
poslanec Robič.

Dunaj, 19. junija. (C. B.) Zbornica
nadaljuje razpravo o lokalnih železnicah.

Dunaj, 19. junija. Justični odsek se je
včeraj pečal s sklepom gosposke zbornice
glede adjutov za avskultante in pravne
praktikante ter sprejel predlog poročevalca,
po katerem naj bi se dovolil aspirantom in
praktikantom z višjo izobrazbo letni
adjutum 1000 do 1200 kron, ostalim pa od
400 do 800 K, avskultanti bi pa dobivali od
imenovanja dalje po 1400, po dveletni
službi pa 1800 K adjuta. Finančni minister
se je izrazil proti tem predlogom.

Dunaj, 19. junija. Včeraj je prišla v
državni zbor deputacija onih pismonošev,
ki nimajo certifikatov in so tako oškodovani
na plačilu pri svojem delu. Poslanci so jim
zagotovili pomoč.

Dunaj, 19. junija. Čuje se, da dobi
sedaj nalogo za sestavo novega kabineta
Wekerle in da se bo poskusilo napraviti
kompromis z opozicijo.

Dunaj, 19. junija. Ker se je čulo, da
nameravajo Čehi preprečiti z nujnimi
predlogi proračunski provizorij, so Vsenemci
uložili nujni predlog, naj se proračunski
provizorij takoj razpravlja. Ta predlog je
nedopusten, sicer pa imajo Čehi še pred
tem predlogom vloženih 40 nujnih predlogov.

Dunaj, 19. junija. Rektorju dr. Gussenbauerju
se je zdravje zopet poslabšalo. Težko, da
bi ostal pri življenju.

Dunaj, 19. junija. V Berndorfu živeča
sestra kralja Petra I. kneginja Poliksena,
ki je morala s svojim očetom in prvim
možem pobegniti iz Srbije, je v drugem
zakonu imela za moža posestnika Prešerna
s Kranjskega, radi katerega se je odrekla
vsem častem. Skoro se je od Prešerna
ločila in sedaj živi v Berndorfu. V zakonu
s Prešernom je imela eno hčerko, ki se
jeseni omoži z inženirjem Panekom.

Trst, 19. junija. Meseca oktobra
bodete spuščeni v morje dve novi avstrijski
vojni ladiji, ki bodeta nosili imeni
nadvojvode Karola in prestolonaslednika.

Lvov, 19. junija. Okrajni glavar
Strasser, ki se je ustrelil, je poneveril iz
zaklada za stavbe ljudskih šol 14.000 kron.

Lvov, 19. junija. Sumljiv dvojnega
umora v Lvovu je bil v Przemyslu prijeti
brezposelni hišnik Bijerzolak. Ko so ga
prijeli, je vrgel zlato uro v vodo.

Petrograd, 19. junija. V Kievu je
ruska vlada prejela enega glavnih vodij
revolucionarnega gibanja v Rusiji, Ger-

sunja, katerega je že dolgo časa zama-
iskala.

Belgrad, 19. junija. Tudi stavek v
proklamaciji novega kralja, da bo de vse
osebne dogodke, ki so se zgodili tekom
zadnjih 40 let, izročil pozabljenosti, se
tolmači kot amnestija zarotnikov. Eden
zarotnikov je tudi mej ordonančni
častnik, ki se peljejo po kralja, kar bi
gotovo ne bilo, ako bi se bal kazni.

Belgrad, 19. junija. Sestre kraljice
Drage so odpotovale na Dunaj.

Belgrad, 19. junija. Deputacija, ob-
stoječa 24 odličnih Srbov, se je odpeljala
danes z brzoljako novemu kralju nasproti.
Za stroške potovanja je nakazanih 15.000
frankov.

Belgrad, 19. junija. Kralj Aleksan-
der je tri dni pred umorom dobil pismo
nekega svojega prijatelja, ki mu je nazna-
pjal, da se proti njemu gode silno resne
stvari. Prijatelj ga je prosil, naj reši svoje
življenje s tem, da proglasi prestolona-
slednikom sina Petra Karagjorgjeviča.

Ženeva, 19. junija. Sem je došel
posebni odposlanec laškega kralja če-
stitat novemu srbskemu kralju, Peter I.
bo potom posebnega ukaza imenoval
predsednika, podpredsednika in člane
državnega sveta.

Berolin, 19. junija. O volitvah je
še poročati, da pride Herbert Bismarck
v ožjo volitev v svojem volivnem okraju
s socialnodemokratskim kandidatom; ravn-
o tako princ Aleksander Hohenlohe s
kandidatom centra. O socialnodemokra-
ški stranki se sodi, da dobi 70 do 80
mandatov, o liberalni ljudski stranki pa,
da dobi pri ožjih volitvah kakih 20
mandatov. Konservativna stranka in
nekatere druge izjavljajo, da pri ožjih
volitvah ne bodo podpirale socialne
demokracije in se bodo v slučaju potrebe
raje vzdržale volitve.

Pariz, 19. junija. Princezinja Lu-
jiza stanuje sedaj v gradu baronice
Viktor v Ronni.

Solun, 19. junija. Dinamitni napa-
dalec Postanovo je umrl v ječi vsled
prestanih muk.

London, 19. junija. V Liebigovi
tovarni v Woolwichu je včeraj eksplodiralo
206 funtov lydita. Porušenih je 9
poslopij, ubitih 15 oseb, do 20 pa ranjenih.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 748.0 mm

Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra, v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi.	Nebo	Padežina v 24 urah v mm.
18. 9. zveč.	752.7	15.4	sr. jz.ah	jasno	
19. 7. jut.	732.0	14.3	sl. jvzh.	jasno	0.0
19. 2. popol.	731.8	19.4	sr. jz.ah.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 17.3°, normale 18.1°.

Dunajska borza
dne 19. junija.

Skupni državni dolg v notah	100.20
Skupni državni dolg v srebru	100.10
Avstrijska zlata renta 4%	120.95
Avstrijska krona renta 4%	100.60
Avstrijska inv. renta 3 1/2 %	92.85
Ogrska zlata renta 4%	120.55
Ogrska krona renta 4%	99.40
Ogrska inv. renta 3 1/2 %	90.90
Avstro-ogrsk. bančne delnice	16.26
Kreditne delnice	682.—
London vista	239.45
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.30
20 mark	23.46
20 frankov	19.05
Italijanski bankovci	95.15
C. kr. cekini	11.28

Umrl so:
V hiralnici:
16. junija. Valentin Ogrinc, lajnar, 73 let, ostar.
V bolnišnici:
14. junija. Marija Šifrer, rudarjeva hči, 3 leta, jetika.
16. junija. Ivan Götz, gostač, 74 let, Cystitis Pyelonephritis.
18. junija. Marjeta Zdar, dainarica, 42 let, Appendicitis Meningitis.

Za ličenje kositernih predmetov. bronzo imitacijo, broniranje kipov iz mavca, broniranje ograj pri stopnicah, vse v najfinjši izvršitvi, priporočata se **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 245 26 11-13

835 1-1

Podpisani javlja vsem znancem in prijateljem, da se je Vsemogočnemu dopadlo, po dolgem trpljenju k sebi poklicati gospoda

Blaža Petrič,
zlatomašnika, duh. svetnika in župnika v Velesovem.

Pogreb blagega rankega bo v soboto ob 10. uri.

Velesovo, 18. junija 1903.

Ed. Kosobud,
kaplan.

Radi opustitve cvetličnjaka prodajajo se pri **grajščini na Igu razne rastline**
po **zelo nizki ceni.** 832 1-1
Posebno so rastline dobre z okrasbo v cerkvah.
Prodaja se vsak dan na mestu, dokler je kaj zaloge.

Orglavec,
45 let star, samc, izučen mizar (tudi za cerkvena dela), umen čebelar, poštenega vedenja — si želi pri kakim majhni ali srednji fari službe orglavca in cerkvenika. — Njega naslov: Jožef Rangus, Sela, posta St. Jernej, Dolenjsko. 829 2-1

Kupujem 823 3-1
črne jagode, borovnice
liter 2 do 2 1/2 kr.
Sebenik,
žganjekuharija v Siški pri Ljubljani.

Album
85 slovenskih in hrvatskih pesmi za oltre, cena 5 kron; 100 nemških pesmi za oltre, cena 4 kron. Te izdaje skrbno odbranih lepih in priljubljenih napevov s podstavljenimi besedami, so obde priznane kot izvrstne in hvale vredne, ker so dražestni napevi skoro vsi osebno efektivno prirejeni.
Naročila naj se blagovolj poslati na naslov: Josip Serg, Dunaj III., Hauptstrasse 144. 817 1-1

Duhovne vaje
se bodo pri o. jezuitih č. c. gospodom duhovnikom predavale skozi meseca julij, avgust, september in oktober vsaki teden, za katerega se blagovoli kdo izmed njih oglasiti. Začetek bo vselej v ponedeljek zvečer ob šestih. 800 7-8
T. Lempl,
superijor

140 26-15

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. ŠKARDA v Brnu.
Izdeluje zlasti:
cerkvena okna
različne izvršitve,
Genki in strokovni svet brezplačno.
Osmertni odlikovan s prvimi darili

Harmonij,
822 3-1 dobro ohranjen,
je na prodaj
v župnišču na Črnučah.
Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.